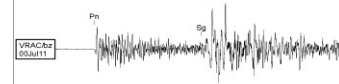
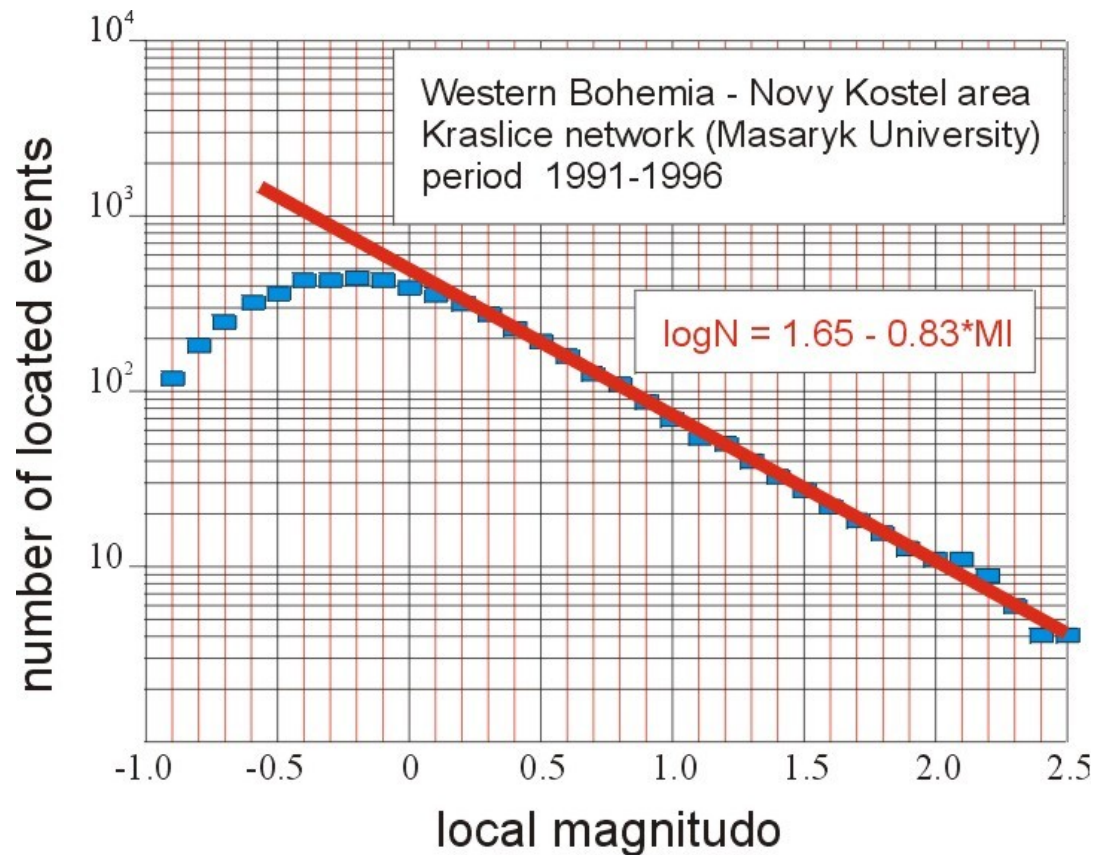

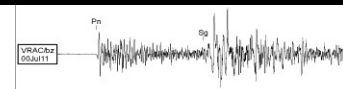
XI. STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

Seismo-tektonická analýza (poznání seismicity vybraného regionu) vyžaduje statistické zpracování reprezentativního vzorku seismických jevů.

Můžeme sledovat:

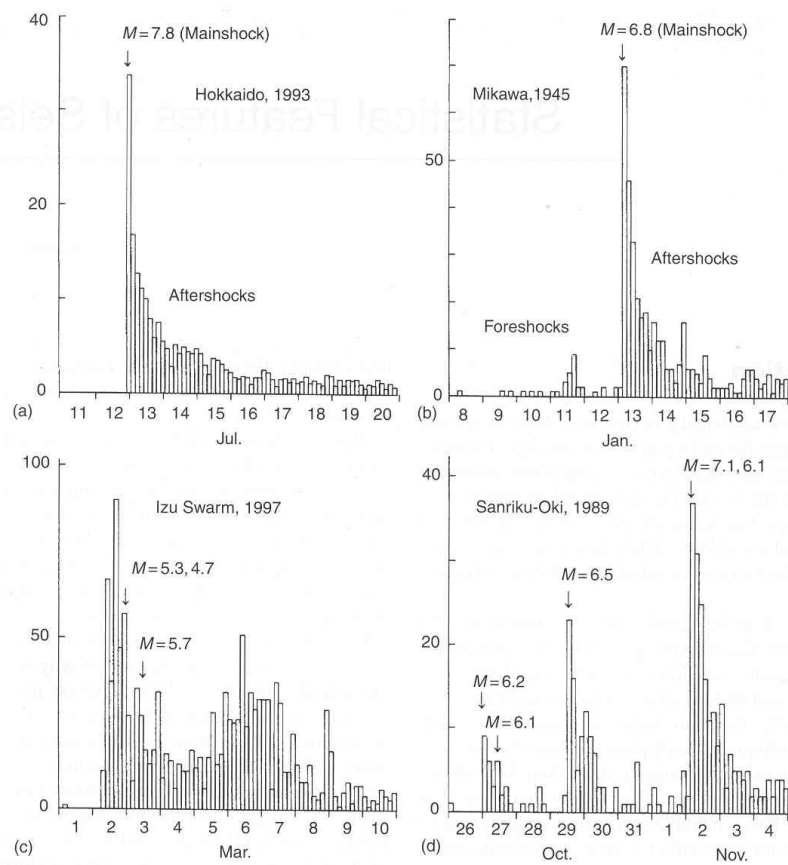
- četnost otřesů (vztah četnosti jevů k magnitudu, k času pozorování atd.)
- řazení epicenter (případný vztah k tektonickým strukturám)
- vztah k dalším fenoménům
- ...

sekvence otřesů

zemětřesení se často vyskytují v časově závislých sekvencích

některé sekvence mají rojový charakter - mohou být různého typu

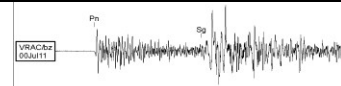
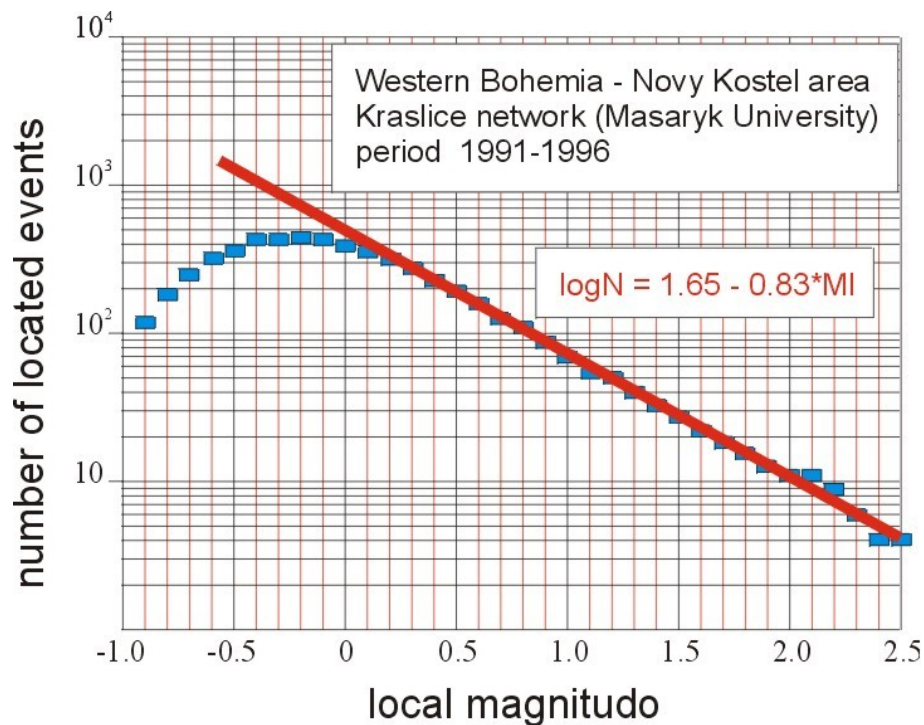

četnost otřesů (vztah četnosti jevů k magnitudu)

Magnitudo-četnostní graf - Gutenbergem a Richterem empiricky zjištěno pravidlo (1944, 1949), které vychází z úvah Omoriho (1889).

Fusakichi Omori (1868-1923)

Omori si všiml při studiu dotřesů po zemětřesení v Nobi (1891, $M=8.0$), že je tu závislost mezi časem od hlavního otřesu a počtem dotřesů:

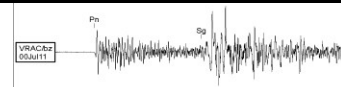
$$n(t) = \frac{K}{t^c + 1}$$

kde $n(t)$ je počet dotřesů v daném čase t , K a c jsou konstanty popisující charakter seismicity v daném místě.

Pro kumulativní počet dotřesů $N(t)$ pak platí:

$$N(t) = \int_0^t n(s) ds = \frac{K}{c} \ln \left(\frac{t+1}{c+1} \right)$$

je tu tedy lineární vztah mezi kumulativním počtem a logaritmem času t

Podobně mezi logaritmickou četností a magnitudem je (podle Gutenberga a Richtera) lineární vztah:

$$\log n(M) = a - bM$$

kde M je magnitudo; $n(M)$ je počet zemětřesení o magnitudu M ; a , b jsou empiricky odvozené konstanty.

nebo:
$$\log N(M) = A - bM$$

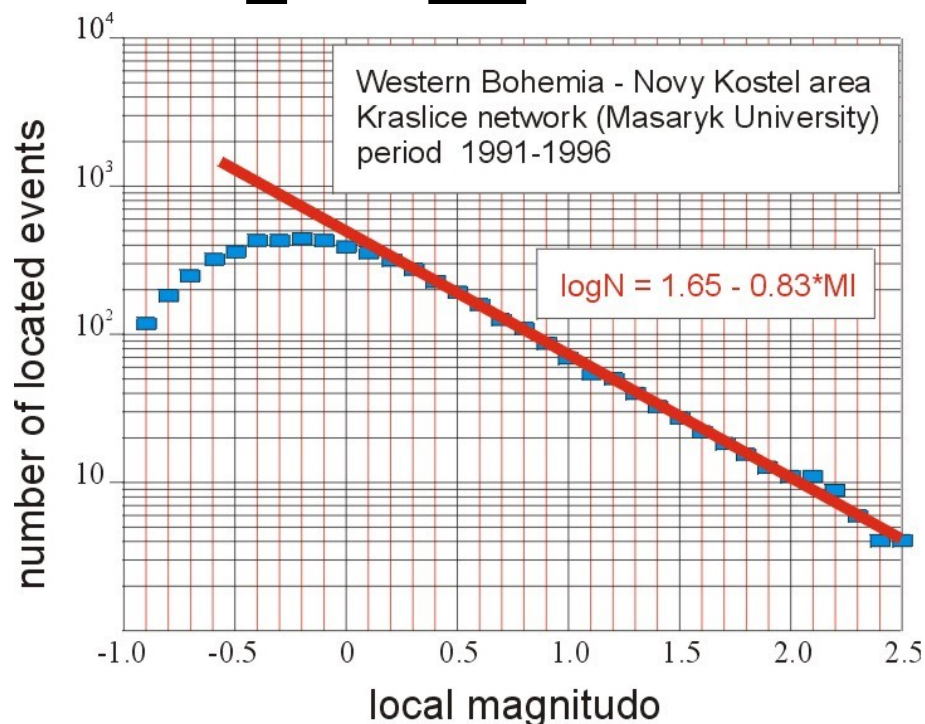
kde M je magnitudo; $N(M)$ je kumulativní počet zemětřesení o magnitudu M a vyšším; A , b jsou empiricky odvozené konstanty.

$$N(M) = \int_M^{\infty} n(M) dM$$

Četné empirické studie potvrzují, že Gutenbergův a Richterův magnitudo-četnostní vztah je skutečně přibližně lineární a hodnota parametru b kolísá v rozmezí 0.6 až 1.1

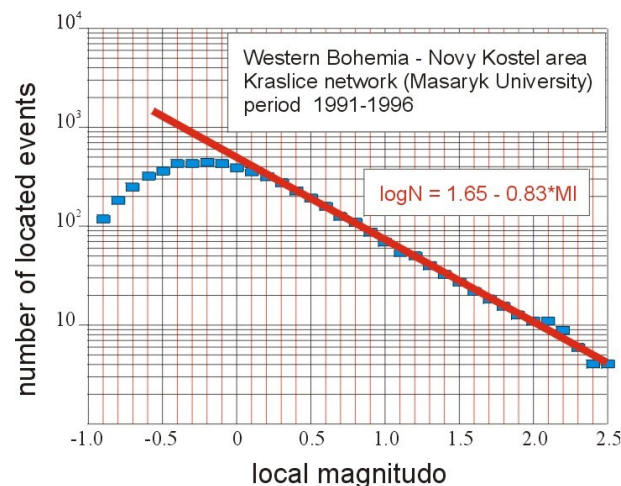
$$\log M = \dots$$

V případě kumulativní četnosti $N(t)$ ukazuje konstanta A počet otřesů s magnitudem větším než 0.

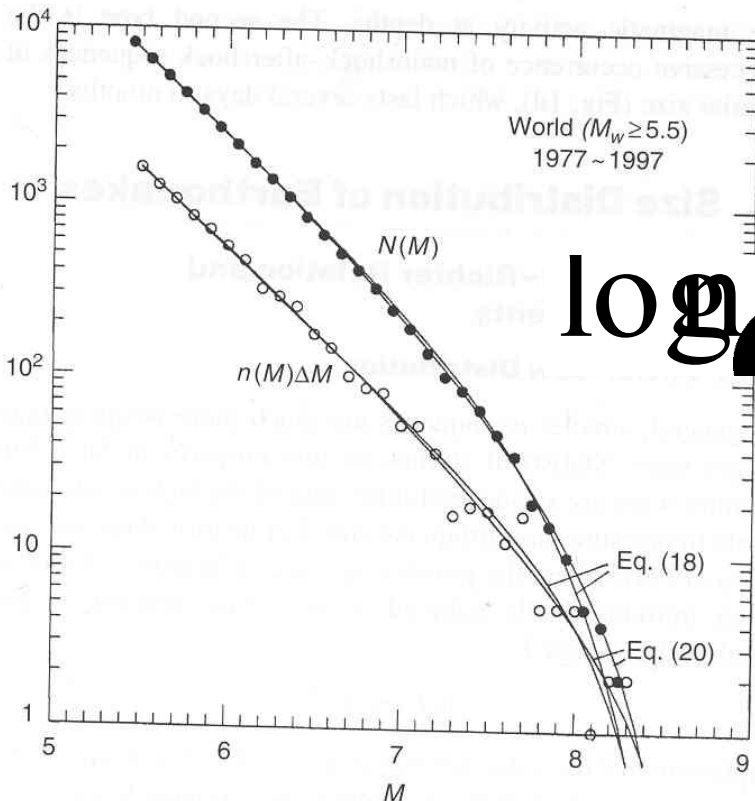
$$\log N = A - 1.65 M$$

U malých hodnot magnituda je linearita grafů silně narušena z toho důvodu, že takto slabé jevy jsou pod detekčním prahem sítě či stanice.

Některé magnitudo-četnostní grafy ale vykazují pozorovatelné zakřivení (alespoň v některých svých částech). Jsou snahy zavést jisté modifikace Gutenberg-Richterova vztahu, které by postihly toto zakřivení.

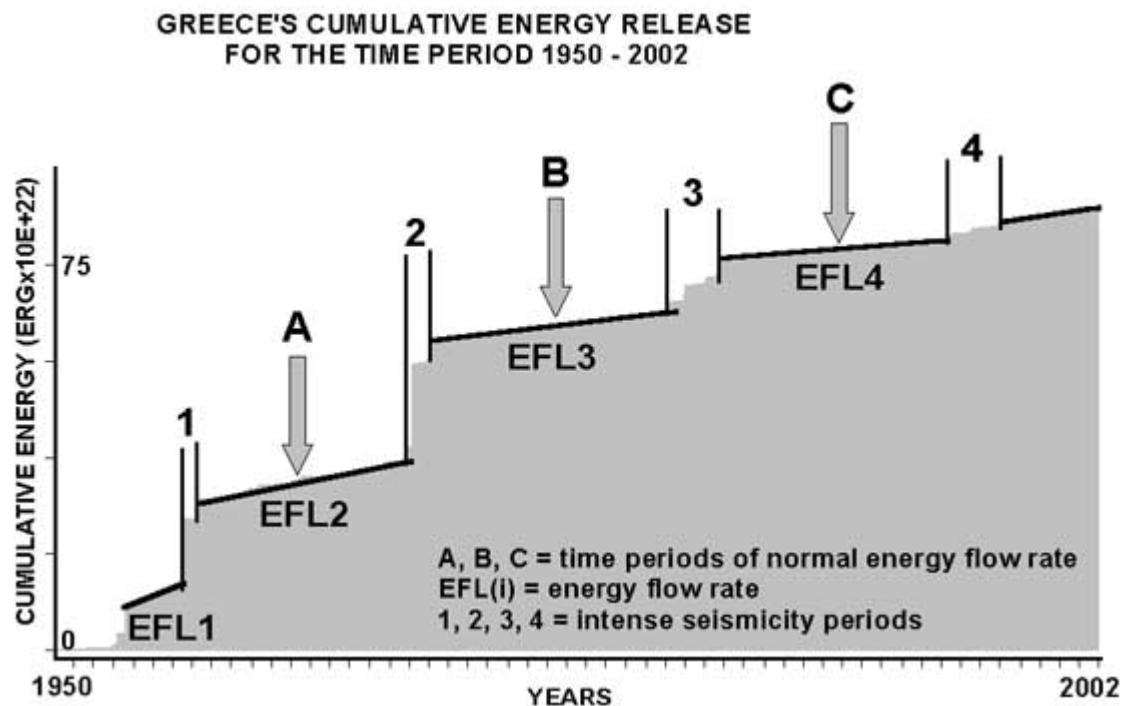
$$\log N(M) = k - bM$$

$$\log N(M) = \frac{a}{b} + \log M_{max} - bM$$

časová distribuce kumulativní seismické energie

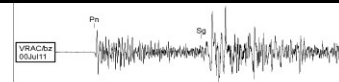
Energie se v seismicky aktivních oblastech uvolňuje nepravidelně.

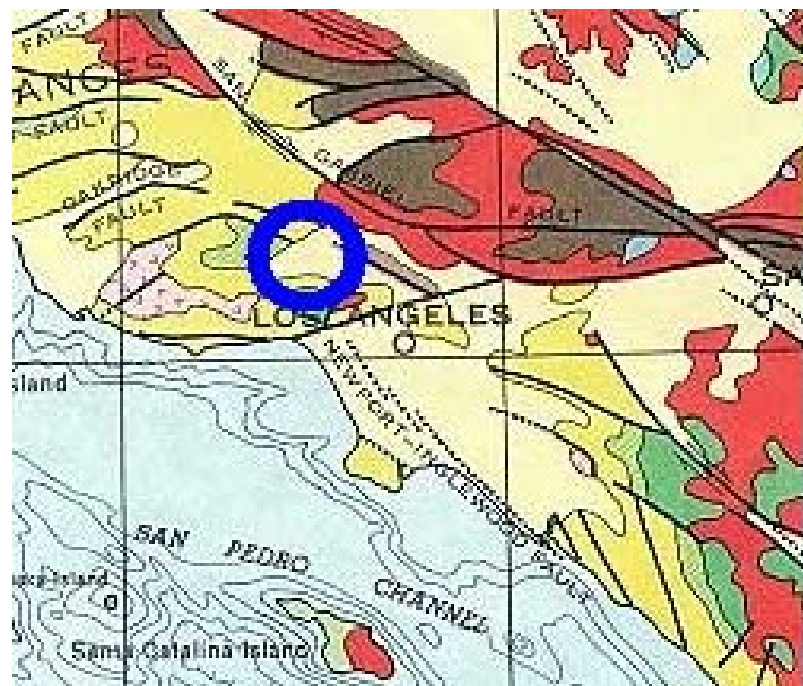
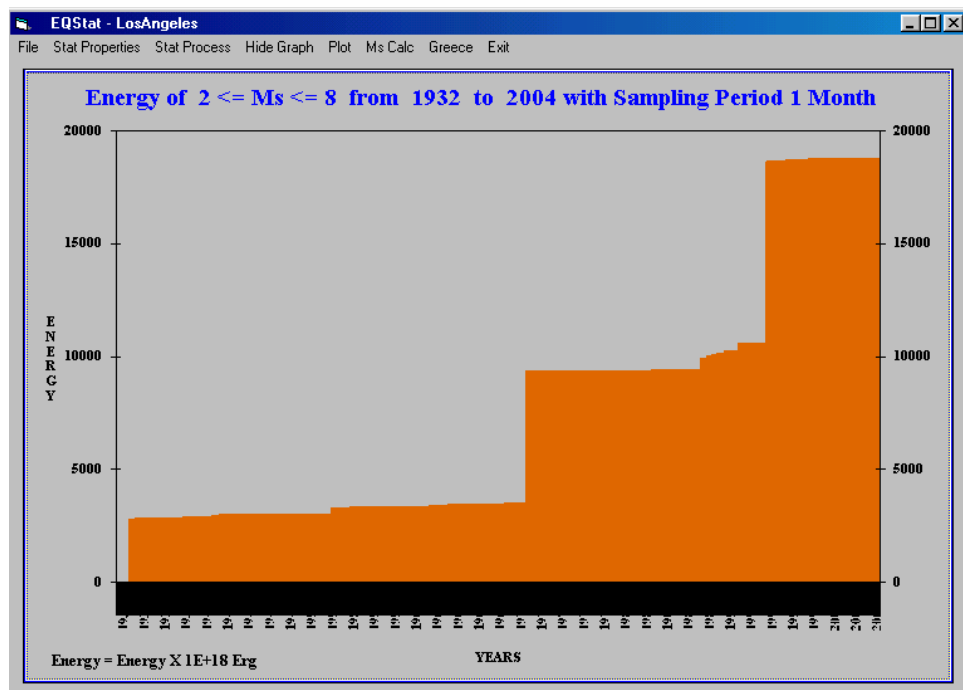
Empirický vztah mezi magnitudem a energií:

$$\log E = 1.5M + 4.8$$

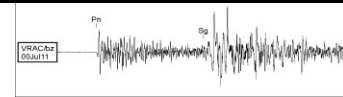
Vzrůst magnituda o jedničku znamená více než třicetinásobný nárůst energie - v časové distribuci uvolněné energie se dominantně projevují extrémně silná zemětřesení

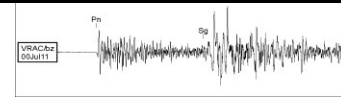
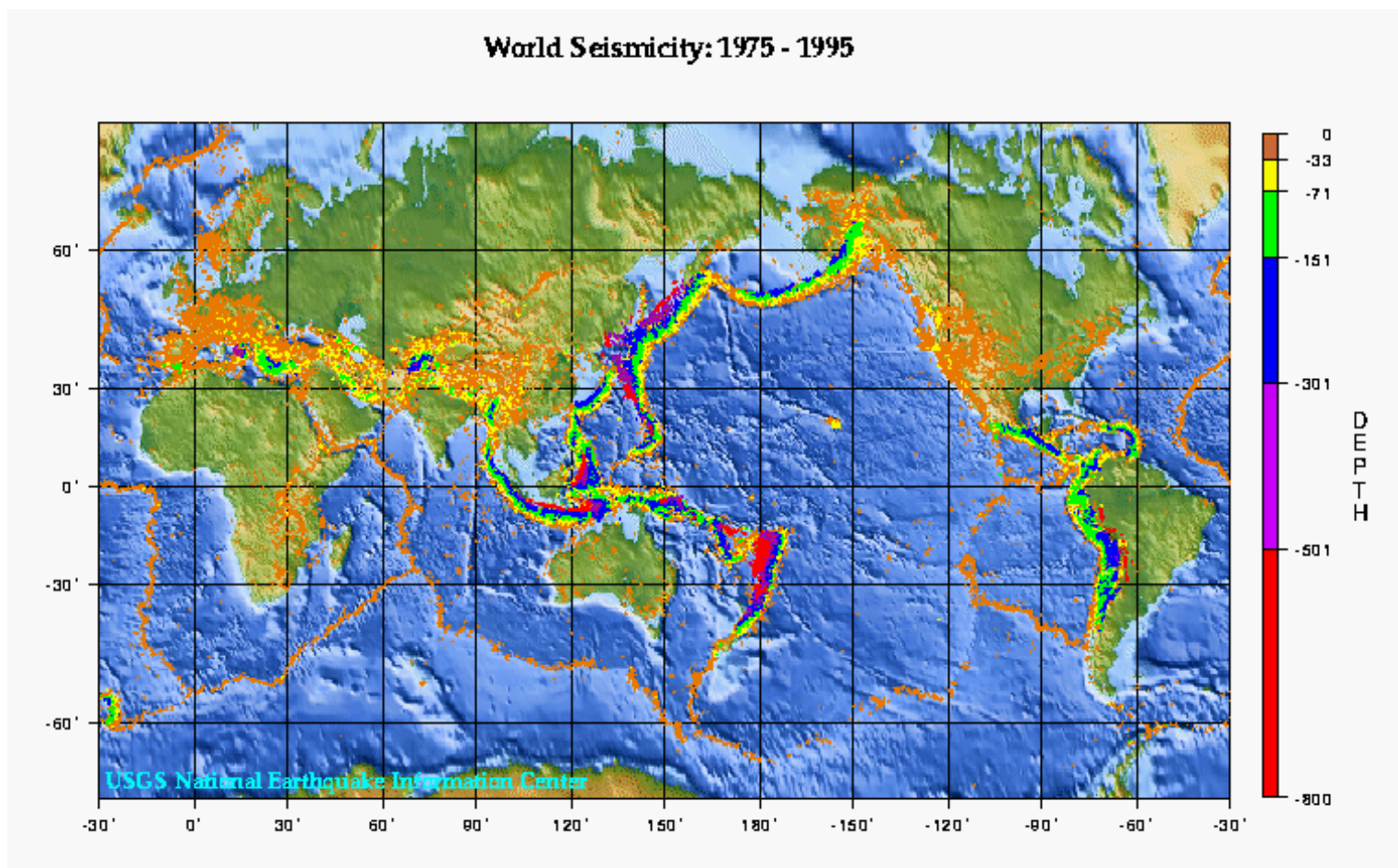
Vzrůst kumulativní energie v období 1932-2004 v oblasti Northridge EQ (Kalifornie):

11.3.1933 $M=6.4$; 9.2.1970 $M=6.6$; 17.1.1994 $M=6.7$

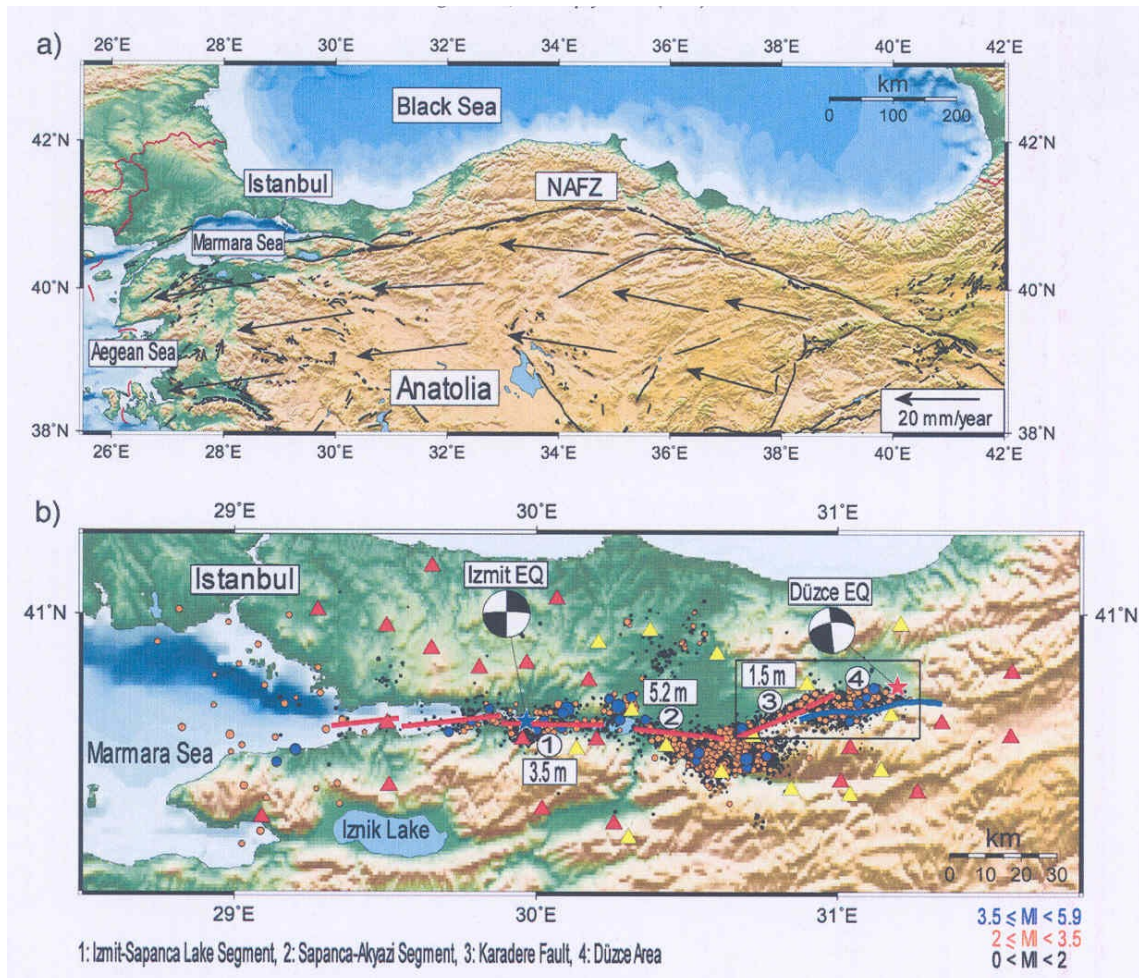

řazení epicenter (případný vztah k tektonickým strukturám)

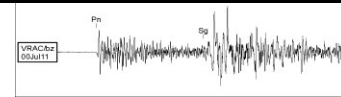

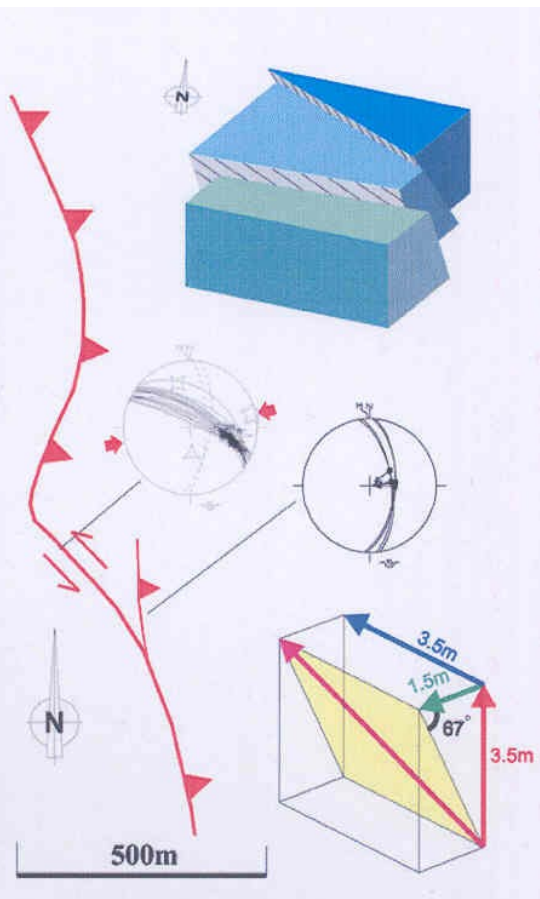
prostorová distribuce epicenter - vztah ke geometrii hlavní zlomové struktury

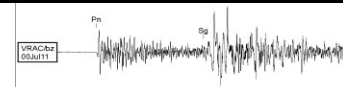
Severoanatolský zlom (podle Gorgun et al. 2009)

Fokální mechanismy - vztah ke kinematice hlavní zlomové struktury

*Chi-Chi zlom, Taiping,
z. Taiwan (podle Lee
and Chan 2007)*

Fokální mechanismy - regionalizace podle kinematiky a napětí

